

evadunt, ut cholericis. Nemo dixerit, si vini vapores petant anteriorem cerebri partem, phantasia: sin mediam, cogitationem corrumpi, cum totum potius cerebrum, istis vaporibus refertum, & tamen in aliis phantasia, in aliis cogitatio magis laborat, pro diversitate temperaturæ & qualitate vaporum, quibus totum cerebrum est occupatum. Sic etiam in febribus continuis, vapores expirantes se insinuant & obsident totius cerebri substantiam, & ejus sinus, & tamen in quibusdam Ratiocinatio, in aliis imaginatio, magis afficitur, pro diversitate humorum & vaporum, qui si sint benigniores, ut in sanguineis & phlegmaticis, phantasia affligitur, sin calidio-

res & aciores, ut in cholericis, cogitatio evertitur, & in furorem agitur. Exin haud difficulter responderi posse autumnis, ad principale illud objectum (quod multorum ingenia torsit & eò adegit, ut statuerint, tres facultates animales, sedibus disclusas) quæ fiat, quod modò Phantasia, interdum Ratiocinatio lædatur, si nulla loci affecti esset discrepantia. Sed manum de tabula. Hæc mihi obvènere, quæ pro parte negante, in medium adferrem, si id ad tuum gustum, haud pœniteret laboris suscepti: sin minus, tamen non displicebit animus ad gratificandum benevolus. Suum cuique liberum esto judicium.

EPISTOLA VII.

Ad Dn. D. Johannem Scultetum, Collegam honorandum, ad questionem propositam ex Q. Curtii historiâ, de rebus Alexandri Magni, cum is in Ciliciâ magno aeris aestu, refrigerii gratiâ, in cydnum amnè descendisset, exin gravi ac periculoso morbo contracto, & ipsi à Philippo Medico, potio medicinalis oblata, hinc emerfit curiosa dubitatio, qualis illa fuerit, corroborans, vel purgans, quinis Epistolis permutatis, ventilata, & ad varias objectiones ac instantias respondendo, dilucidata.

Pistola tua inopinatò advenit, & insperatam ac curiosam quæstionem protulit, par ac æquum expetitur adornare responsum. Plures quam 50. anni dilapsi, quod Q. Curtii histori-

ca monumenta, perlustrare contigit, exin inter cætera observavi fidem Philippî Medici in Alexandrum, & hujus in illum singularem confidentiam in exhauriendâ potione medicâ oblata, spretâ ac neglectâ Parmenionis delatione, prætendentis eam fore

fore lethalem, cum Philippus à Dario Rege, millenis talentis inescatus ac corruptus, ad Alexandrum interficiendum: tum temporis nulla cogitatio obvenit inquirendi, qualis illa potio, nec hæcenus, tam longa annorum serie, tam curiosum quaesitum, ullibi legere contigit prolatum, exin cum quaestio illa insolita, & mihi nova, opus erat aliquâ speculatione, tum mihi in mentem venit, cum Q. Curtii opusculum jam non ad manum, id aliunde mutuo acceptum, denuò volutare & circumstantias ponderare, quarum medio in rei exactiorem cognitionem, & ad quaestiones propolite accomodatorem decisionem, pervenire liceret. Si dextrè judicandum, oportet nosse morbum, qui ex lotione frigida contractus, rationi consonum, fuisse convulsorium, cum Rex in magno aestu, poris cutis apertis, refrigerii causâ, se in Cydnum amnem demiserit, exin rigore totius corporis concitato, oblaes partibus nervosis, per se exanguibus, quibus frigus est inimicum, oculis clausis, impotentia mentis subsequente.

Hiscæ præmissis, jam investigandum, qualis responsio adornanda, utrum potio illa purgans vel corroborans fuerit, animus meus inclinatur in solutivam, hiscæ fretus conjecturis. Si potio confortans exhibenda & convulsivis motibus resistens, tum statim ab exordio morbi offe-

renda, ad excitandum & avertendum paroxysmum, & præcavenda graviora symptomata: sed tertio demum die, ab insultu morbi Philippus potionem Alexandro porrexit, recollectis corporis viribus & menti jam restituto, ut ipse in manus accepto poculo, potionem sumpserit: distulit igitur Philippus evacuationem, dum Alexandri Natura robustior facta, ad vim medicamentum commodiùs ferendam. Secundò illud mihi patrocinator, quod deglutitâ illâ potione Alexander in deterio-rem delapsus statum, gravioribus subsecutis symptomatis, intercepto spiritu, ut Philippus suspectus calumniis occasionem dederit, Parmenionis insimulationem de exhibitio veneno, haud fuisse vanam: cum præsci benignioribus medicamentis destituti, Alexandria autem Naturâ delicatior, primo aggressu, violentorum operationem sustinere non potuit, exin incidit in syncopen gravissimâ, ut Philippus anxius & negotiosus, fomenta adhibendo, ut corpus per resolutionem spirituum vitalium, refrigeratum, recalescat, aliù verò vini & cibi odore torpidum refocillare conati, ut tertio demum die, se recollegerit, viribus virulentia medicamentum adeò attritis. Ergò purgans & non confortans fuit, apage cum tali cordiali, vires non restaurante, sed infirmante, & pœnè in orci fauces præcipitante. Mihi in-

Pp

super

superstipori, ad reficiendum totius orbis Monarchæ corpus, tam levia adhibita præsidia, si hoc nostro ævo, ægris vel Codro pauperioribus succurrendum, ii quoad pharmaceutica, preciosius tractandi, quàm olim

Reges potentissimi. Hæc paucis consignare libuit, si ea ad tuum gustum, & mihi pergratum foret, sin verò Genio tuo non satisfactum, haud displicebit gratificandi studiū, & meus in te benevolus affectus.

EPISTOLA VIII. Ad eundem.

Onesta tua censure de meâ nuperâ ad propositam quaestionem, concernentem potionem medicam Alexandrinam, responsione, dum eam velut doctissimam te honorificè amplexum & osculatum esse refers, mihi gaudio ac oblectamento, & ad ulteriorem ac uberiorem disquisitionem instituendam, majori incitamento, cum ista literaria conversatio, sit mentis exercitatio, ad investigationem veri inserviens, idcirco par ac æquum duxi, amicè expetenti obsecundare, & ad objecta dubia, ampliorem informationem communicare. Quin Alexander à lotione frigida spasmus contraxerit, indubium existimo, subsequenter symptomatis id ~~est~~ prodentibus, sed febrem acutam succedaneam, aut conjunctam fuisse, (prout Neandri est opinio) meâ Rationi repugnare videtur, triplici de causâ. 1. Quia Q. Curtius luculentis verbis tradit, in ipso vultu observatum pallorem expiranti similem, in membris externis rigorem, & motum tremulum conspicuum, in toto autem corpo-

quæ signa febrilem dispositionem refellunt. 2. Si febris acuta præfens, (cum Alexandri Natura fuerit aerabilia, talis præsumenda ex rebus præclavè gestis, quæ arguunt animum Heroicum, & spiritum fervidum, ad egregia facinora edenda, promptum) tum illa in præcalidâ corporis constitutione & magno aëris actu, fuisset ardentior (biliosis humoribus incensis ac deustis, qui instar sulphuris flagrant) exin periculiosior, nec ullo præsidio humano, tam brevi temporis spacio triduo, cessisset. 3. Alexander vires recepit corporis, & integritati mentis erat restitutus, priusquam medicamentum à Philippo exhibitum, à ratione alienum, febrem acutam, tam subito ergastulum regium, ultro reliquisset, nullis pharmacis propulsata, cum aliàs non tam facili manu, quantumvis accommodatis præsiidiis, tam brevi, expugnari queat. Sed his missis, jam me accingam ad demonstrandum, potionem illam medicam fuisse purgantem, & ad objecta in contrarium nitentia diluenda, me conferam. Hoc præsuppono, & rationi valde consonum æstimo, cum

Q. Cur-